

Finance Basics Secrets

เรียนลัดการเงิน

Stuart Warner : ผู้เขียน

ตัวอย่าง

สุดยอดเคล็ดลับการเงิน
จากนักการเงินมืออาชีพ

อ่านเข้าใจง่าย แม้คุณไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อน !

Finance Basics Secrets

เรียนลัดการเงิน

ตัวอย่าง

สุดยอดเคล็ดลับการเงิน
จากนักการเงินมืออาชีพ
อ่านเข้าใจง่าย แม้คุณไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อน !

เรียนลัด...การเงิน

แปลและเรียบเรียงจาก **Business Secrets : *Finance Basics Secrets***

ผู้เขียน : **Stuart Warner**

ผู้แปล : **ธีรพงศ์ ธีรพงศ์ปรัชญา**

ราคา 150 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 : สิงหาคม 2557

สงวนลิขสิทธิ์โดย : **บริษัท เอ็กซเปอร์เน็ท จำกัด**

Business Secrets : *Finance Basics Secrets*
Originally published in English by HarperCollinsPublishers Ltd under the title:
Collins Business Secrets : Finance Basics
© Stuart Warner 2010

Translation © Expernet, 2011, translated under licence from HarperCollins Publishers Ltd.

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย : **บริษัท เอ็กซเปอร์เน็ท จำกัด**
2387 อาคารรวมทุนพัฒนา ถนนเพชรบุรีตัดใหม่
แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทร. 0-2718-1821 (10 คู่สาย)
แฟกซ์ : 0-2718-1831
http://www.expernetbooks.com
e-mail: public@expernetbooks.com

พิมพ์ที่ : บริษัท แอคทีฟ พริ้นท์ จำกัด
โทร. 0-2530-4114 (8 คู่สาย)

ข้อมูลทางบรรณานุกรมหอสมุดแห่งชาติ
วอร์เนอร์, สจ๊วต.
เรียนลัด...การเงิน.--กรุงเทพฯ : เอ็กซเปอร์เน็ท, 2557.
184 หน้า.
1. การเงิน. I. ธีรพงศ์ ธีรพงศ์ปรัชญา, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.
332
ISBN 978-974-414-342-6

หากมีข้อผิดพลาดเนื่องจากการพิมพ์ สามารถนำมาเปลี่ยนได้ที่สำนักพิมพ์เอ็กซเปอร์เน็ท
ในกรณีที่ต้องการซื้อเป็นจำนวนมาก เพื่อใช้ในการสอน การฝึกอบรม การส่งเสริมการขาย
หรือเป็นของขวัญพิเศษ กรุณาติดต่อสอบถามราคาพิเศษได้ที่ โทร. 0-2718-1821 (10 คู่สาย)

ตัวอย่าง

สารบัญ

บทนำ 8

การเงินกับธุรกิจ 11

เรียนลัด 01 รู้จักลักษณะของธุรกิจรูปแบบต่าง ๆ 12

เรียนลัด 02 เข้าใจวิธีการหาเงินลงทุน 15

เรียนลัด 03 รู้ว่าธุรกิจใช้เงินทุนอย่างไร 19

เรียนลัด 04 ให้ความสำคัญกับการเก็บบันทึกข้อมูล 22

เรียนลัด 05 รู้หน้าที่ของฝ่ายการเงิน 25

เรียนลัด 06 เข้าใจระบบการเงินที่สำคัญ 28

เรียนลัด 07 แยกความแตกต่างระหว่างการบัญชีการเงิน กับการบัญชีบริหาร 31

พื้นฐานการบัญชี 35

เรียนลัด 08 ทำความเข้าใจคำศัพท์เฉพาะทางด้านบัญชี 36

เรียนลัด 09 ต้องรู้ความสำคัญของช่วงเวลา 40

เรียนลัด 10 รู้จักกับระบบการบันทึกบัญชีคู่ 43

ตัวอย่าง

เรียนลัด 11 ระบบการบันทึกบัญชีทำงานอย่างไร 46

เรียนลัด 12 ทำความเข้าใจงบดุล 49

เรียนลัด 13 ทำความเข้าใจงบกำไรขาดทุน 52

เรียนลัด 14 ทำความเข้าใจงบกระแสเงินสด 56

เรียนลัด 15 ระวังต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด 60

เรียนลัด 16 รู้จักกฎเกณฑ์ทางการบัญชี 63

เรียนลัด 17 รู้ว่าใครเป็นผู้ที่จะใช้ประโยชน์งบการเงิน 66

การทำกำไร 69

เรียนลัด 18 ตระหนักว่าต้นทุนทุกตัวไม่เหมือนกัน 70

เรียนลัด 19 รู้จักความหมายของคำว่า *"กำไร"* 73

เรียนลัด 20 แยกความแตกต่างระหว่าง *"กำไรส่วนเพิ่ม"* กับ *"กำไรส่วนต่าง"* 76

เรียนลัด 21 พิจารณาผลกระทบของการให้ส่วนลดราคาสินค้า 80

เรียนลัด 22 พยากรณ์ต้นทุน ยอดขาย และกำไร 83

เรียนลัด 23 รู้ว่าเมื่อใดควรใช้การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน 87

ตัวอย่าง

เรียนลัด 24 รู้จักวิธีบริหารความสามารถในการทำกำไร 91

เรียนลัด 25 จงตระหนักในเรื่องภาษี 94

การบริหารเงินสด 97

เรียนลัด 26 ทำไมเงินสดจึงเป็นพระเจ้า 98

เรียนลัด 27 หลบหลีกกับดักจากการค้าขายเกินกำลัง 101

เรียนลัด 28 เข้าใจวงจรการทำงานของเงินสด 104

เรียนลัด 29 วัดวงจรการดำเนินงานของเงินสด 107

เรียนลัด 30 ปรับปรุงกระแสเงินสดให้ดีขึ้น ① 110

เรียนลัด 31 ปรับปรุงกระแสเงินสดให้ดีขึ้น ② 114

เรียนลัด 32 เรียกเก็บเงินสดจากลูกค้า 117

เรียนลัด 33 จัดทำพยากรณ์กระแสเงินสดแบบธรรมดา ๆ 120

การจัดสรรงบประมาณ 123

เรียนลัด 34 รู้จักงบประมาณ 124

เรียนลัด 35 ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ 127

ตัวอย่าง

เรียนลัด 36 เลือกวิธีที่ดีที่สุดในการจัดทำงบประมาณ 130

เรียนลัด 37 รู้จักการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม 133

เรียนลัด 38 คำนวณความแปรปรวนไปจากงบประมาณ 136

เรียนลัด 39 เฝ้าติดตามงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ 139

การประเมินโอกาสของธุรกิจ 143

เรียนลัด 40 มุ่งความสนใจไปยังต้นทุนที่เกี่ยวข้อง 144

เรียนลัด 41 ดำเนินการหากโอกาสนั้นสามารถคืนทุนได้ 147

เรียนลัด 42 คำนวณผลตอบแทนจากเงินลงทุน 150

เรียนลัด 43 เข้าใจมูลค่าของเงินตามกาลเวลา 153

เรียนลัด 44 ใช้ NPV และ IRR ในการประเมินการลงทุน 156

การวัดผลการดำเนินงานของธุรกิจ 159

เรียนลัด 45 ประเมินมูลค่าธุรกิจโดยใช้อัตราส่วน 160

เรียนลัด 46 วัดความสามารถในการทำกำไร 164

ตัวอย่าง

เรียนลัด 47 ประเมินความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นและสภาพคล่อง 168

เรียนลัด 48 ประเมินความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวและความมั่นคงของกิจการ 172

เรียนลัด 49 การคำนวณอัตราส่วนสำหรับนักลงทุน 176

เรียนลัด 50 การประเมินมูลค่าของกิจการ 180

เกี่ยวกับผู้เขียน 183

ตัวอย่าง

บทนำ

ความเข้าใจในเรื่องการเงิน คือพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จของธุรกิจ

นักธุรกิจ ผู้เชี่ยวชาญ รวมไปถึงผู้บริหารระดับสูงจำนวนมาก ต่างก็มีความรู้ความสามารถมากมายในสายงานที่พวกเขาทำ แต่บ่อยครั้งที่พวกเขากลับไม่ค่อยมั่นใจในเรื่องการเงินมากนัก ทั้ง ๆ ที่ในโลกของการทำธุรกิจนั้น ความเข้าใจเรื่องการเงินเป็นหัวใจสำคัญของการอยู่รอด และเติบโตอย่างยั่งยืน

ตัวอย่าง

ผมทำงานด้านการเงินเป็นเวลาเกือบ 20 ปี โดยใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการสอนเรื่องการเงินให้กับผู้อื่น ในช่วงแรก ผมพบว่าการเรียนวิชาการเงินก็เหมือนกับการเรียนภาษา อาจารย์ที่สอนวิชาการเงินให้ผมท่านหนึ่งเคยพูดกับผมไว้ว่า *"มันไม่ใช่เรื่องของตัวเลข แต่มันเป็นภาษาที่คุณอาจไม่เคยพบ"* เมื่อวันเวลาผ่านไป ประสบการณ์ส่วนตัวของผมก็ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าคำพูดของอาจารย์นั้นเป็นจริง ผมจึงได้พยายามแทรกคำอธิบายเพิ่มเติมไว้ตรงส่วนใดก็ตามที่ผมได้หยิบยกคำศัพท์ทางการเงินขึ้นมา

ในหนังสือเล่มนี้ ผมได้เลือกเอา **50 เคล็ดลับเรียนลัด** ที่จะช่วยให้คุณเข้าใจพื้นฐานของวิชาการเงินได้อย่างถ่องแท้ โดยแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ซึ่งครอบคลุม 7 เรื่องสำคัญ ๆ ที่นักธุรกิจทุกคนควรทราบ ได้แก่

1 การเงินกับธุรกิจ เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ และพนักงานจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงินในระดับพื้นฐาน เพื่อช่วยให้กิจการประสบความสำเร็จ

2 พื้นฐานการบัญชี เพื่อให้แน่ใจได้ว่าคุณรู้จักคำศัพท์เฉพาะทาง และเข้าใจแนวคิดต่าง ๆ ของการเงินในขั้นต้น รวมไปถึงการทำความคุ้นเคยกับงบการเงินหลัก ๆ ที่กิจการต้องจัดทำ

3 การทำกำไร ผลกำไร คือ เหตุผลหลักสำหรับการดำรงอยู่ของกิจการส่วนใหญ่ การได้รู้ว่าคุณจะสามารถสร้างและเพิ่มผลกำไรให้มากขึ้นได้อย่างไรนั้น เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของกิจการ

4 การบริหารเงินสด เงินสดนั้นเป็นสิ่งสำคัญ แม้ตัวเลขผลกำไรที่เราเห็นจะทำให้เราชื่นใจ แต่การได้กำเงินสดไว้ในมือทำให้เรามีความสุขอย่างแท้จริง กิจการที่ปราศจากเงินสดย่อมมิอาจอยู่รอดได้นาน ดังนั้น การจัดการเงินสดอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ธุรกิจคงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

5 การจัดสรรงบประมาณ กิจการหลายแห่งใช้เวลาและความพยายามกันมากมายในการจัดสรรงบประมาณ แต่มีเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้นที่ประสบผลสำเร็จ เพราะพวกเขายังไม่ได้ล่วงรู้เคล็ดลับบางอย่างที่สามารถช่วยปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณให้ดีขึ้น

ตัวอย่าง

6 การประเมินโอกาสของธุรกิจ ธุรกิจควรนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่า ควรที่จะเลือกจังหวะ ใช้ทรัพยากร และใช้เงินไปกับโอกาสในการลงทุนนั้น ๆ หรือไม่

7 การวัดผลการดำเนินงานของธุรกิจ ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จสามารถจะวัดกันได้จากขนาดของมูลค่าตลาด ส่วนผลประกอบการของกิจการนั้นก็สามารถวัดได้โดยพิจารณาอัตราส่วนทางการเงิน

ไม่ว่าคุณจะเป็นเพียงแค่นักเรียน นักศึกษาที่มีความสนใจในเรื่องการเงินของธุรกิจ หรือเป็นถึงผู้บริหารระดับสูงที่อยากจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม หนังสือเล่มนี้จะช่วยให้คุณเข้าใจพื้นฐานของวิชาการเงินได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้คุณยังจะได้พบว่ามันเป็นเคล็ดลับที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของคุณในอนาคตอีกด้วย

ตัวอย่าง

ความรู้เรื่องการเงินไม่ได้มีไว้

สำหรับเฉพาะนักบัญชีเท่านั้น

มันมีไว้สำหรับทุก ๆ คน !

การเงินกับธุรกิจ

ตัวอย่าง

ไม่ว่าคุณจะเป็นเจ้าของกิจการ ผู้จัดการ หรือแม้แต่พนักงานในองค์กร ทุกคนก็จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงผลลัพธ์ทางการเงินจากการดำเนินงาน ในบทนี้ผมจะอธิบายลักษณะธุรกิจรูปแบบต่าง ๆ ให้คุณได้ทราบ รวมไปถึงว่ากิจการเหล่านั้นหาเงินมาจากแหล่งใด และพวกเขาทำอย่างไรกับเงินเหล่านั้น อีกทั้งคุณจะได้เห็นถึงความสำคัญของการจดบันทึก การวิเคราะห์ และการสรุปผลข้อมูลจากธุรกรรมต่าง ๆ ของกิจการ และท้ายที่สุด ยังได้อธิบายถึงข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างนักบัญชีการเงิน (financial accountant) กับนักบัญชีบริหาร (management accountant) อีกด้วย

เรียนลัด

01

รู้จักลักษณะของธุรกิจรูปแบบต่าง ๆ

การที่จะเรียนรู้และเข้าใจเรื่องการเงินของธุรกิจนั้น ควรเริ่มต้นที่การรู้จักลักษณะของความเป็นเจ้าของธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทหลัก ๆ คือ กิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด โดยแต่ละประเภทมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป ทั้งในด้านกฎหมาย การเสียภาษี รวมไปถึงความรับผิดในหนี้ของผู้ที่เป็นเจ้าของด้วย

ตัวอย่าง

1 กิจการเจ้าของคนเดียว คือ กิจการที่มีบุคคลเป็นเจ้าของเพียงคนเดียว โดยเจ้าของกิจการผู้นั้นเป็นผู้รับผิดในหนี้สินทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว กล่าวคือ หากกิจการเกิดล้มละลาย เจ้าของกิจการก็ต้องเป็นผู้รับผิดชอบหนี้ที่ค้างจ่ายทั้งหมด ตัวอย่างกิจการประเภทนี้ได้แก่ ร้านค้าปลีก ร้านทำผม บริการล้างรถ รับจัดสวน รวมไปถึงร้านขายดอกไม้ต้นไม้

2 ห้างหุ้นส่วน คือ กิจการที่มีเจ้าของหลายคน และทุกคนมีส่วนรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งต่อผลกำไรและผลขาดทุนของห้างหุ้นส่วน ทั้งนี้สามารถเลือกจัดตั้งได้ทั้งประเภทที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดในหนี้

ร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวน หรือจะเป็นประเภทจำกัดความรับผิดก็ได้ ตัวอย่างเจ้าของห้างหุ้นส่วนก็ได้แก่ ศูนย์ทันตกรรม โพลีคลินิก สำนักงานทนายความ และสำนักงานบัญชี เป็นต้น

> “การได้เพื่อนจากการทำธุรกิจ ดีกว่าการทำธุรกิจกับเพื่อน”
>
> **จอห์น. ดี. ร็อกกีเฟลเลอร์,** นักธุรกิจระดับโลก

ตัวอย่าง

3 บริษัทจำกัด เป็นกิจการที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย โดยเรียกเจ้าของบริษัทจำกัดว่าเป็น *“ผู้ถือหุ้น”* ซึ่งมีส่วนรับผิดชอบต่อผลกำไรและผลขาดทุนอย่างจำกัด หากบริษัทจำกัดถึงคราวล้มละลาย ผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบในหนี้เฉพาะส่วนของตนเองที่ลงทุน (หรือถือหุ้น) ไปเท่านั้น คุณสมบัติการรับผิดชอบในหนี้อย่างจำกัดนี้ถือเป็นข้อดีอย่างหนึ่งของบริษัทจำกัด และยังช่วยดึงดูดให้นักลงทุนที่มีศักยภาพสนใจเข้าร่วมตั้งกิจการ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติหากเป็นบริษัทจำกัดที่มีขนาดเล็ก ธนาคารอาจขอให้มีการค้ำประกันในกรณีที่มาขอสินเชื่อกับทางธนาคาร รวมไปถึงอาจถูกคิดค่าดำเนินการหรือค่าธรรมเนียมทางการเงินต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นข้อเสียเมื่อเทียบกับกิจการเจ้าของคนเดียว

บริษัทจำกัดนั้นสามารถเป็นได้ทั้งแบบบริษัทเอกชนจำกัด (Company Limited หรือ Co., Ltd.) หรือบริษัทมหาชนจำกัด (Public Limited Company หรือ PLC) สำหรับบริษัทที่มีขนาดค่อนข้างเล็กส่วนใหญ่จะเป็นแบบบริษัทเอกชนจำกัดและมีจำนวนผู้ถือหุ้นไม่มากนัก ทั้งนี้ ประธานของบริษัทมักจะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทด้วย

สำหรับประเภทบริษัทมหาชนจำกัด โดยปกติแล้วมักจะมีขนาดของทุนจดทะเบียนใหญ่กว่าและมีจำนวนผู้ถือหุ้นมากกว่าบริษัทเอกชนจำกัด ทั้งนี้หุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดสามารถแลกเปลี่ยนซื้อขายได้ในตลาดหลักทรัพย์

หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับเจ้าของกิจการทุกประเภท (โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการประเภทบริษัทจำกัด) ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกฎระเบียบและขั้นตอนตามกฎหมายแต่ละประเทศได้เป็นอย่างดีและปฏิบัติตามมากที่สุด

ตัวอย่าง

ความรับผิดชอบต่อหนี้ที่เกิดขึ้นอย่างจำกัด คือข้อได้เปรียบที่สำคัญของบริษัทจำกัด

เรียนลัด

02

เข้าใจวิธีการหาเงินลงทุน

กิจการทั้งหลายล้วนต้องใช้เงินเพื่อเริ่มต้นธุรกิจ ดังนั้น ความสามารถในการระดมเงินทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการก่อตั้งและดำเนินธุรกิจต่อไปให้ประสบผลสำเร็จ ในทางตรงกันข้ามการขาดแคลนเงินทุนก็เป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้ธุรกิจมีอันต้องล่มสลายลงไป

ตัวอย่าง

ลองสมมติดูว่า หากคุณกำลังจะเปิดกิจการขึ้นใหม่ซึ่งต้องใช้เงินทุนจำนวน 1 ล้านบาท สำหรับเป็นค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ค่ายานพาหนะ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และสินค้าต่าง ๆ แล้วคุณจะไปหาเงินเหล่านั้นมาจากไหน ?

เจ้าของกิจการส่วนใหญ่มักจะใช้เงินของตนเองในการลงทุนเพื่อก่อตั้งธุรกิจใหม่ ๆ เงินลงทุนลักษณะนี้เรียกว่า *“ทุนเรือนหุ้น (share capital)”* และเรียกคนที่เป็นเจ้าของบริษัทจำกัดว่าเป็น *“ผู้ถือหุ้น (share-holders)”* ซึ่งคำว่า *“ทุนเรือนหุ้น”* นี้อาจหมายถึง *“เงินที่ระดมมาจากส่วนของเจ้าของหรือผู้ถือหุ้น”*

หากกิจการมีความจำเป็นต้องการใช้เงินเพิ่ม ก็สามารถระดมเงินทุนเพิ่มเติมได้ด้วยทางเลือกหลัก ๆ 3 ทาง คือ

1 ระดมทุนเพิ่มเติมจากผู้ถือหุ้น คือ การระดมเงินทุนเพิ่มเติมจากผู้ถือหุ้นเดิม หรือระดมเงินจากนักลงทุนอื่น ๆ ที่มีความสนใจอยากเข้ามาเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นร่วมกัน ซึ่งเงินจากนักลงทุนเหล่านี้ก็จะกลายเป็นทุนเรือนหุ้น และการที่นักลงทุนได้เข้ามาเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นร่วม ก็ส่งผลให้พวกเขามีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของธุรกิจต่าง ๆ นอกจากนี้ นักลงทุนยังหวังผลตอบแทนจากเงินลงทุนของพวกเขาในรูปของเงินปันผลอีกด้วย

ตัวอย่าง

> “จงอย่าใช้จ่ายเงินของคุณออกไป
> ก่อนที่คุณจะได้รับเงินนั้นมา”
>
> **โทมัส เจฟเฟอร์สัน,** ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ในช่วงยุคศตวรรษที่ 19

2 การกู้ยืม โดยทั่วไปก็คือ การกู้เงินจากธนาคาร หรือการยืมเงินจากสมาชิกในครอบครัวหรือจากมิตรสหาย ถือเป็น *"การระดมทุนเพิ่มเติมโดยการกู้ยืม (loan finance) หรือการก่อหนี้ (debt finance)"* ซึ่งเป็นทางเลือกลำดับต้น ๆ สำหรับผู้ถือหุ้นที่ไม่ต้องการกระจายความเป็นเจ้าของกิจการร่วมกับผู้อื่น การระดมเงินทุนจากส่วนของเจ้าของหรือผู้ถือหุ้น ไม่มีข้อบังคับว่าจะต้องคืนเงินลงทุนให้กับผู้ถือหุ้น ส่วนการจะจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นหรือไม่นั้น ก็ต้องผ่านการพิจารณาร่วมกันของผู้ถือหุ้นเสียก่อน ส่วนการระดมทุนเพิ่มเติมโดยการก่อหนี้นั้น จำเป็นจะต้องคืนเงินลงทุน (ที่ระดมมา) ให้กับเจ้าหนี้ตามเวลาที่ตกลงกันไว้ รวมไปถึงต้องจ่ายดอกเบี้ยที่เป็นต้นทุนจากการกู้ยืมเงินอีกด้วย

3 ใช้เงินสดส่วนที่งอกเงยจากกิจกรรมการดำเนินงาน

เงินสดส่วนนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นกำไรสะสมของกิจการ ซึ่งสามารถจะนำมาแปลงเป็นทุนได้ โดยจ่ายปันผลเป็นหุ้นตามสัดส่วนที่คณะกรรมการบริษัทจะกำหนด

นอกจาก 3 ทางเลือกนี้แล้ว ยังมีแหล่งเงินทุนทางเลือกอื่นอีกมากมายที่สามารถระดมเงินทุนมาใช้สำหรับกิจการได้ ยกตัวอย่างเช่น การให้เช่าสินทรัพย์ (ให้ผู้เช่าใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ได้โดยไม่ต้องซื้อสินทรัพย์นั้น) เงินสนับสนุนหรือความช่วยเหลือจากรัฐบาล รวมไปถึงเงินจากผู้สนับสนุนอื่น ๆ ทั้งนี้ การอ่านงบการเงินของบริษัทจะช่วยทำให้ทราบว่า บริษัทเหล่านั้นระดมเงินทุนมาจากแหล่งใด (เคล็ดลับเรียนลัดที่ 12)

ตัวอย่าง

กลยุทธ์การจัดหาเงินทุน
ที่ประสบผลสำเร็จนั้นมีความสำคัญ
ไม่ต่างไปจากกลยุทธ์ทางธุรกิจ
ที่ประสบผลสำเร็จ

ตัวอย่าง

เรียนลัด

03

รู้ว่าธุรกิจใช้เงินทุนอย่างไร

หากว่าสิ่งแรกที่ต้องทำในการเริ่มต้นกิจการก็คือการระดมเงินทุน ลำดับต่อมาจึงน่าจะเป็นการนำเงินเหล่านั้นไปใช้ โดยปกติจะใช้เงินไปเพื่อให้ได้สินทรัพย์ต่าง ๆ มาไว้ในครอบครอง แล้วใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นเพื่อก่อให้เกิดรายได้ สินทรัพย์นี้คือเป็นเงินลงทุนก้อนที่ใหญ่ที่สุดของกิจการ ซึ่งแบ่งออกเป็นสินทรัพย์ระยะยาวและระยะสั้นที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการดำเนินธุรกิจ

ตัวอย่าง

สินทรัพย์สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

1 **สินทรัพย์ถาวร (Fixed assets)** คำว่า *"สินทรัพย์ถาวร"* หมายถึง สินทรัพย์ที่คงอยู่กับกิจการเป็นระยะเวลานาน โดยทั่วไป คือ มากกว่าหนึ่งปี (หรือสินทรัพย์ระยะยาว) สินทรัพย์ถาวรนี้หมายถึง *"ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์"* ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าเป็น *"สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน"* สินทรัพย์เหล่านี้มีไว้ในกิจการเพื่อใช้งานอย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งมีมากมายหลายประเภทด้วยกัน แต่ที่พบเห็นกันเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ที่ดิน อาคาร เครื่องจักร (เพื่อการผลิต) อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องตกแต่งสำนักงาน รวมไปถึงยานพาหนะต่าง ๆ

2 สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน หรือสินทรัพย์จับต้องไม่ได้ (Intangible assets) สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนจัดเป็นประเภทหนึ่งของสินทรัพย์ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ และช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันหรือเพิ่มมูลค่าให้กับกิจการได้ อาทิ ตรา หรือยี่ห้อสินค้า เครื่องหมายการค้า กรรมสิทธิ์และสิทธิบัตรต่าง ๆ

3 เงินลงทุน (Investments) กิจการหลาย ๆ แห่งนำเงินไปลงทุนในสิ่งต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจที่จะคงสถานะการลงทุนนั้นไว้อย่างต่อเนื่อง จึงถือได้ว่าเป็นสินทรัพย์ระยะยาวประเภทหนึ่ง เงินลงทุนนั้นรวมไปถึงสินทรัพย์ต่าง ๆ อย่างเช่น พันธบัตร หุ้นกู้ และหุ้นของบริษัทอื่น ๆ ที่กิจการเข้าไปถือ รวมถึงที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ต่าง ๆ ที่กิจการมีไว้เพื่อให้เช่า เป็นต้น

4 สินทรัพย์หมุนเวียน (Current assets) คำว่า *"สินทรัพย์หมุนเวียน"* หมายถึง สินทรัพย์ที่มีไว้ใช้ประโยชน์ในระยะสั้น โดยทั่วไปคือภายในระยะเวลาน้อยกว่าหนึ่งปี ซึ่งสินทรัพย์ที่จัดได้ว่าเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนได้แก่ สินทรัพย์ที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนหรือเปลี่ยนมือ เช่น สินค้าคงเหลือ หรือสินทรัพย์ที่มี *"สภาพคล่อง (liquidity)"* เช่น เงินสด เป็นต้น นอกจากนี้ เงินที่ลูกค้าติดค้างไว้กับบริษัทก็ถือว่าเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนเช่นกัน เพราะว่ามันคือประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากการที่ลูกค้าจะนำเงินสดมาจ่ายให้กับกิจการในอนาคตข้างหน้า เงินที่ลูกค้าติดค้างไว้นี้ เรียกเป็นชื่ออื่นๆ ได้อีกคือ *"ลูกหนี้ (debtors)"* หรือ *"ลูกหนี้การค้า (accounts receivable)"*

ตัวอย่าง

การอ่านงบการเงินของบริษัทจะช่วยให้ทราบได้ว่าบริษัทเหล่านั้นนำเงินไปใช้จ่ายอะไรบ้าง (อ่านเพิ่มเติมเคล็ดลับเรียนลัดที่ 12)

การนำเงินไปลงทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ระยะยาว และสินทรัพย์ระยะสั้นนั้นถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของทุกกิจการ

ตัวอย่าง

เรียนลัด

04

ให้ความสำคัญกับการเก็บบันทึกข้อมูล

กิจการที่ประสบความสำเร็จจะทราบดีว่าการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ อย่างถูกต้องและแม่นยำ ไม่เพียงแต่จำเป็นสำหรับการลงบันทึกบัญชีเท่านั้น แต่ยังเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของบริษัทอีกด้วย

ตัวอย่าง

การบัญชีและการลงบัญชี คำว่า *"การบัญชี (accounting)"* นั้นสามารถนิยามได้ว่าเป็นการจัดเตรียมข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการดำเนินงานต่าง ๆ ของกิจการในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยกิจการหนึ่ง ๆ จำเป็นจะต้องรับรู้และบันทึกบัญชีสำหรับสิ่ง

กรณีศึกษา ทอมประกอบธุรกิจให้บริการเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และมีความเข้าใจถึงประโยชน์ของการจดบันทึก วิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลธุรกรรมทั้งหมดของบริษัทเป็นอย่างดี รายการต่อไปนี้คือข้อมูลของลูกค้าที่ทอมเห็นว่ามีประโยชน์ที่ควรจะจดบันทึกเอาไว้ ซึ่งก็เป็นข้อมูลที่บริษัทอื่น ๆ อีกหลายล้านบริษัททั่วโลกพยายามรวบรวมจากลูกค้าของพวกเขา

- ☑ ข้อมูลการติดต่อลูกค้า
- ☑ ยอดขายต่อวัน

ต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไป นอกจากนี้การบัญชียังหมายถึง ขั้นตอนของการจดบันทึก การวิเคราะห์ และการสรุปข้อมูลธุรกรรมต่าง ๆ ของการดำเนินธุรกิจ ส่วน *“การลงบัญชี (bookkeeping)”* นั้นหมายความถึงเพียงแค่ขั้นตอนของการลงบันทึกบัญชีเท่านั้น

- **สถานะทางกฎหมายที่แยกส่วนกัน** หลักการพื้นฐานของการบัญชีมีอยู่ว่า ตัวกิจการถือว่ามีสถานะเป็นนิติบุคคลหนึ่งที่แยกออกจากตัวของเจ้าของกิจการ ทั้งนี้ สำหรับบริษัทจำกัด แนวความคิดเกี่ยวกับสถานะที่แยกส่วนกันนี้ถือเป็นการแยกส่วนในทางกฎหมาย นั่นก็คือ ธุรกรรมใด ๆ ก็ตามของบริษัทจำกัดจะไม่รวมเข้ากับธุรกรรมต่าง ๆ ของเจ้าของ ซึ่งแนวความคิดนี้สามารถใช้ได้กับรูปแบบการเป็นเจ้าของกิจการแบบอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ บริษัทจำกัดจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมายในการบันทึกบัญชีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

- **การบัญชีบริหาร (การบัญชีเพื่อการจัดการ) และการบัญชีการเงิน** เมื่อมีการลงบันทึกบัญชีธุรกรรมต่าง ๆ แล้ว ก็จะต้องมีการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลเหล่านั้น *“การบัญชีบริหาร (manage-*

ตัวอย่าง

- ☑ ประมาณการยอดขายในอนาคต
- ☑ อันดับความน่าเชื่อถือ
- ☑ จำนวนเงินที่ลูกค้าค้างชำระแยกตามวันที่
- ☑ ต้นทุนการกระจายสินค้า
- ☑ ส่วนลดให้แก่ลูกค้า

ment accounting)" คือการใช้ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในกิจการ ส่วน *"การบัญชีการเงิน (financial accounting)"* คือการนำข้อมูลมาใช้เพื่อรายงานข้อมูลทางการเงิน รวมไปถึงสถานะทางการเงินล่าสุดของกิจการ ต่อหน่วยงานของรัฐ และต่อบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบของงบการเงินที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ โดยสามารถอ่านรายละเอียดของความแตกต่างระหว่างการบัญชีการเงินและการบัญชีบริหารเพิ่มเติมได้ในเคล็ดลับเรียนลัดที่ 7

- **ผู้ใช้ข้อมูลงบการเงิน** ผู้ใช้ข้อมูลงบการเงินทุกคนล้วนแล้วแต่ต้องการได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ ถูกต้องและเชื่อถือได้ ดังนั้น การจดบันทึก การวิเคราะห์ และการสรุปผลข้อมูลของธุรกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นรากฐานของงบการเงินที่ดีนั้น จำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างเหมาะสม

ตัวอย่าง

การจดบันทึกข้อมูล
ธุรกรรมต่าง ๆ ของกิจการ
อย่างถูกต้องและแม่นยำนั้น
จะก่อให้เกิดประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน

เรียนลัด

05 รู้หน้าที่ของฝ่ายการเงิน

ฝ่ายการเงินของบริษัททำหน้าที่บริหารการดำเนินงานด้านการเงินต่าง ๆ รวมไปถึงให้ข้อมูลและคำแนะนำกับหน่วยงานอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ทุกหน่วยงานในบริษัทจึงย่อมมีการติดต่อกับฝ่ายการเงินไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง คุณจึงควรเข้าใจว่าฝ่ายการเงินทำงานกันอย่างไร ? และบุคคลต่าง ๆ ในฝ่ายนี้มีหน้าที่อะไรบ้าง ?

ตัวอย่าง

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก ๆ ของฝ่ายการเงินแบ่งออกได้เป็น 4 อย่าง ได้แก่

- ทำให้มั่นใจได้ว่ากิจการมีเงินอย่างเพียงพอ
- ทำการบันทึกและควบคุมธุรกรรมการเงินต่าง ๆ ของบริษัทให้ครบถ้วนและถูกต้อง
- ให้ข้อมูลการเงินกับผู้บริหารภายในบริษัท เพื่อใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมต่าง ๆ ในบริษัท
- รายงานข้อมูลการเงินต่อบุคคลภายนอกที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัท เช่น ผู้ถือหุ้น หรือหน่วยงานสรรพากร

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน โดยทั่วไปแล้ว ฝ่ายการเงินจะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงินผู้ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริษัท โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำหนดกลยุทธ์การจัดหาเงินทุน และกลยุทธ์การลงทุน โดยที่กลยุทธ์ทั้งสองส่วนดังกล่าวจะต้องสนับสนุนกลยุทธ์หลักของบริษัทด้วย

> “เงินนั้นวิ่งมาหาผู้จัดการส่วนตัวของฉัน
> แล้วก็ไปที่นักบัญชีของฉัน
> ต่อจากนั้นก็ไปที่คนจัดเก็บภาษี”
>
> **เกล็นด้า แจ็กสัน,** นักแสดงหญิงชาวอังกฤษ

ตัวอย่าง

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินจะทำหน้าที่บริหารการดำเนินงานของฝ่ายการเงิน รวมทั้งอาจมีหน้าที่อื่น ๆ อีก ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับขนาดและความซับซ้อนของกิจการ

ผู้กำกับดูแลการเงิน ผู้กำกับดูแลการเงินนี้มีความรับผิดชอบในการบันทึก วิเคราะห์ และสรุปผลธุรกรรมการเงินต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำงบการเงิน รวมถึงการกำกับดูแลเจ้าหน้าที่บัญชีในการปฏิบัติการด้านต่าง ๆ เช่น การออกใบเรียกเก็บเงินค่าสินค้า ติดตามและเรียกเก็บหนี้ รวมถึงการจัดซื้อ การจ่ายเงินแก่เจ้าหนี้การค้า การจ่ายเงินเดือนและการชำระภาษีต่าง ๆ

- **นักบัญชีบริหาร** ทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนฝ่ายจัดการในเรื่องการวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมต่าง ๆ โดยจัดเตรียมรายงานให้กับผู้บริหารทั้งที่เป็นรายงานประจำและรายงานเฉพาะกิจ ซึ่งรายงานเหล่านี้จะมีการระบุตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สำคัญเอาไว้ด้วย (KPIs) เพื่อใช้สำหรับวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานเป็นรายบุคคล ทีมงาน ฝ่าย หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อบริษัท นอกจากนี้ นักบัญชีบริหารยังมีหน้าที่หลักในการกำหนดงบประมาณรายปีอีกด้วย

- **เจ้าหน้าที่บริหารทรัพย์สิน** คุณจะพบเห็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารทรัพย์สิน (treasurers) นี้ได้ในบริษัทที่มีขนาดใหญ่ โดยมีความรับผิดชอบในเรื่องการจัดหาเงิน รวมไปถึงดำเนินการให้กลยุทธ์การจัดหาเงินและการลงทุนนั้นสำเร็จผล นอกจากนี้ หน้าที่หลักยังรวมไปถึงการติดต่อกับธนาคาร บริหารจัดการกระแสเงินสด และจัดการกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่างประเทศ

ตัวอย่าง

ฝ่ายการเงินเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้กิจการประสบความสำเร็จ

เรียนลัด

06

เข้าใจระบบการเงินที่สำคัญ

ธุรกิจทั้งหลายล้วนจำเป็นที่จะต้องมีระบบด้านการเงิน เพื่อใช้ในการบันทึกและควบคุมธุรกรรมต่าง ๆ ของบริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกรรมที่เป็นเงินเข้าและออกจากบริษัท ทั้งนี้ระบบที่ใช้ควบคุมควรจะเป็นตัวช่วยในการสอบทาน ตรวจจับ และแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น รวมไปถึงช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตให้น้อยที่สุด ระบบด้านการเงินที่จำเป็นต้องมีได้แก่ ระบบการขาย การจัดซื้อ การจ่ายเงินเดือน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบสำหรับธุรกรรมที่เกี่ยวกับเงินสด

ตัวอย่าง

- **ระบบการขายเป็นเงินเชื่อให้กับลูกค้า** ในการขายเป็นเงินเชื่อ (credit sales) ให้กับลูกค้าควรมีรายละเอียดระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ ที่ชัดเจนตั้งแต่ วงเงินสินเชื่อของลูกค้า คำสั่งซื้อ สินค้าในสต๊อก การส่งมอบสินค้า ใบกำกับสินค้า ไปจนถึงการเรียกเก็บหนี้ ทั้งนี้ เอกสารต่าง ๆ ควรมีความสอดคล้องกันในทุก ๆ ขั้นตอน เพื่อลูกค้าจะได้รับสินค้าถูกต้องตามที่สั่ง และได้รับใบกำกับสินค้าอย่างถูกต้อง รวมถึงเกิดการชำระเงินในท้ายที่สุด นอกจากนี้ระบบควรติดตามได้ว่ารายการใดที่ลูกค้ายังติดค้างเราอยู่ และลูกค้าจะชำระเงินเมื่อใด

เรียนลัดสุดยอดเคล็ดลับการเงินจากนักการเงินมืออาชีพ

- การอ่านงบการเงิน
- การวิเคราะห์ผลประกอบการของธุรกิจ
- การประเมินมูลค่าการตลาดของธุรกิจ
- การสร้างผลกำไรและเพิ่มผลกำไร
- การบริหารจัดการกระแสเงินสด

ตัวอย่าง

โดยสจ๊วต วอรนเนอร์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและการบัญชี
จากประเทศอังกฤษ

ISBN 978-974-414-342-6
9 789744 143426
เรียนลัดการเงิน
ราคา 150 บาท

เอ็กซเปอร์เน็ทบุ๊คส์
EXPERNETBOOKS